

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.7/2013/22. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. szeptember hó 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETT:

A csalás büntette és más bűncselekmény miatt I.r.vádott és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2.B.763/2011/47. számú ítéletét a II. r. és a III. r. vádlottak tekintetében **megváltoztatja**.

A II. r. és a III. r. vádlottak börtönbüntetését 1 (egy) év 4 (négy) hónapra - 1 (egy) év 4 (négy) hónapra, a próbaidő tartamát 2-2 (kettő-kettő) évre enyhíti.

Egyebekben e vádlottak, valamint az I. r. vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 9.000 (kilencezer) forint bűnügyi költséget az I. r. vádlott viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Fővárosi Törvényszék a 2012. szeptember 28. napján kelt 2.B.763/2011/47. számú ítéletével az ismeretlen helyen tartózkodó az I. r. vádlott bűnösségét csalás büntetében (Btk. 318. § (1) bekezdés és (6) bekezdés a./ pont) és magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §) állapította meg.

Ezért őt halmazati büntetésül 4 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte és vele szemben 53.500.000 forint vagyonekobzást rendelt el.

A II. r. és a III. r. vádlottakat bűnsegédként elkövetett csalás büntette (Btk. 318. § (1) bekezdés és (6) bekezdés a./ pont), valamint magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §) miatt halmazati büntetésül 2-2 év, végrehajtásában 4-4 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte. A II. r. vádlottal szemben 5.000.000 forint, a III. r. vádlottal szemben 2.000.000 forint vagyonekobzást rendelt el.

Rendelkezett a járulékos kérdések, így a bűnjelek és a bűnügyi költség viselése tekintetében is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. r. vádlott védője felmentésért, másodlagosan enyhítésért, a II. r. vádlott és védője, valamint a III. r. vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.485/2012/3. számú átiratában az ügy elbírálására nyilvános ülés tartását - bejelentve, hogy azon részt vesz - és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A II. r. vádlott a 2013. június 14. napján kelt és 2013. június 19. napján érkezett beadványában vallomást tett. Állította, hogy bűncselekményt nem követett el, senkit nem károsított meg, senkivel nem játszott össze. Hivatkozott arra, hogy az ügyben ő tett feljelentést, az eljárást megszüntették, majd pótnyomozást rendeltek el. Tanúként tett vallomásokot, majd gyanúsítottként és vádlottként az ügyvédje tanácsára nem nyilatkozott.

Vallomása szerint 1991-től dolgozott a Kft1.-nél, 2001-től ügyvezető volt. Az I. r. vádlott 2001-ben nem fizette ki a Kft1.-nek az áru ellenértékét, cége őt kötelezte 17 millió forint megfizetésére, ezért megromlott a viszonya az I. r. vádlottal, nem is tartott vele semmilyen kapcsolatot. Így kizárt, hogy vele közösen tervezett vagy elkövetett volna bűncselekményt. 2006 őszén a III. r. vádlott kereste meg azzal, hogy a Bt1.-nek kukoricát kíván vásárolni, szerződés-minta alapján kötöttek is szerződést tulajdonjog fenntartással, de mivel a Bt1. nem fizetett, a termény a birtokukba nem került. Megdöbbsent, amikor a Zrt. a tárolási nyilatkozat alapján igényrel lépett fel. Állította, hogy a III. r. vádlott vallomása valótlan, az I. és III. r. vádlott a személyét felhasználták.

Nyilatkozott vallomásában a III. r. vádlott közvetítésével a Bt1. és a cége közötti szerződés megkötése körülményeiről és arról, hogy a III. r. vádlott a városi telepvezetővel aláíratott egy saját készletük meglétét igazoló nyilatkozatot, amiről neki azt mondta, hogy az igazolást azért kérte, hogy a készletet meg tudja vásárolni. Állította, hogy tanú1-nek ő arra adott felhatalmazást, hogy a rendelkezésre álló saját termény mennyiségét igazolja, tulajdon átruházásra nem adott felhatalmazást, ilyet soha nem engedélyezett volna. Vallomása szerint a nyilatkozatot csak akkor látta, amikor a Zrt. azt faxon megküldte, ezután felhívta a III. r. vádlottat, hogy tisztázzák a helyzetet, mert a Bt1. tulajdonjogot nem szerzett, milyen alapon értékesítette a Bt2.-nek. Ezután készült el jogász tanácsra a Bt1. és a Kft1. közötti adásvételi szerződés hatálytalanságáról a szerződés és adta át a III. r. vádlottnak, majd együtt keresték vele a Bt1. tulajdonosait. Ezután vallotta be neki a III. r. vádlott, hogy a cég tulajdonosaival ő soha nem találkozott, az iratokat egy harmadik személy hozta, aki az I. r. vádlott és akiről azért nem szólt neki, mert tudta, hogy vele nem állt volna szóba, nem kötött volna vele szerződést. Állítása szerint ha tudta volna, hogy az üzlet mögött az I. r. vádlott áll, szóba sem állt volna a III.r.vádlottal. Vallomásában előadta, hogy az I.r. vádlott neki soha nem térített meg semmit az okozott 17,5 millió forint kárból, nem felel meg a valóságnak, hogy a III. r. vádlott útján neki 5 millió forintot adott, illetve a III. r. vádlottól átvett 5 millió forintot.

Ennyi pénzért nem kockáztatta volna a cége anyagi helyzetét és a saját egzisztenciáját. Mivel az ő megbízásából tettek feljelentést, elfogadhatatlan a számára, hogy őt vonták büntetőeljárás alá szemben azokkal, akik a bűncselekményt elkövették.

A II. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában a vádlott Be. 331. § (1) és (3) bekezdés alapján történő felmentését indítványozta. Érvelése szerint az ítélet nem megalapozott, tényekből további tényekre is helytelenül következtetett. Kétséget kizáróan nem bizonyított, hogy I., II. és III. r. vádlottnak az volt a szándéka, hogy a sértettől a kialakult vételárat megszerezze és ezzel az I. r. vádlottnak a II. r. vádlott felé fennálló tartozását rendezze. Az sem bizonyított, hogy a II. r. vádlott tudott az I. és III.r. vádlott esetleges szándékáról, velük bármiben megállapodott, nekik szándékosan segítséget nyújtott. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és indokolás e körben nem objektív alapokon nyugszik. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a III.r. vádlott vallomására alapított, kinek előadása ellentmondásos és azért tett terhelő vallomást a II.r. vádlottra, hogy a saját szerepét csökkentse. Megjegyezte, hogy a sértett által megfizetett vételár a III.r. vádlott és a Bt1. érdekkörében tűnt el. A III.r. és az I. r. vádlott vallomásában lévő azon ellentmondásokon túl, hogy az I. r. vádlott mit mondott a III.r. vádlottnak a II.r.vádlottal való tárgyalásokkal kapcsolatban, I.r. vádlott a 7 millió forintot miért adta III.r. vádlottnak, azt hangsúlyozta, hogy a II. r. vádlottra a III.r. vádlott vallomásán kívül nincs terhelő bizonyék. Ezzel szemben a II.r. vádlott nyilatkozatát a tekintetben, hogy mikor szerzett tudomást, hogy az üzlet mögött az I. r. vádlott áll, alátámasztotta tanú2 vallomása is.

Kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a „nyilatkozat” tartalmából helytelen következtetést vont le. E körben a II. r. vádlott és tanú1 vallomásait elemezve emelte ki azt, hogy a tanú aláírásra utasításával a II. r. vádlott azt akarta elérni, hogy a sértett a termény ellenértékét a Bt2.-nek fizesse ki. Kétségesnek tartotta az okirat valódiságát, hitelességét, mert megtévesztéssel, javítások útján, tisztázatlan időpontban és módon került kiállításra, egyértelműek az utólagos hamisítások. Ezért kifogásolta az okmányszakértő bevonására vonatkozó bizonyítási indítványának elutasítását és azt, hogy e körben az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének.

Érvelése szerint a II. r. vádlottnak a tárolási nyilatkozat tekintetében tett vallomását alátámasztotta tanú3 tárgyalási előadása, valamint tanú1 vallomása, míg a II. r. vádlott bűnösségét sem tanú4, sem tanú5 tanúvallomása, valamint a telefonbeszélgetésekre és annak tartamára vonatkozó adatok sem. A II. r. vádlott nyilatkozatát a már említetteken túl alátámasztja még tanú6, tanú7, tanú8, tanú9 tanúvallomása és cáfolja a II. r. vádlott érdekazonosságát az I. r. vádlottal az is, hogy a II. r. vádlott soha nem hívta fel az I. r. vádlottat.

A nyilvános ülésen az I.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezést fenntartotta. Az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozatlannak ítélte arra hivatkozással, hogy a tényállás hiányos, ellentétes az iratok tartalmával és tényekből tényekre is helytelenül következtetett, olyan tényeket is a tényállásba emelt az elsőfokú bíróság, amelyek a vádiratban sem szerepelnek. Legfőbb kifogásként azt emelte ki, hogy az

ítélet a III.r. vádlott vallomására alapít, amely tele van ellentmondásokkal és az elsőfokú bíróság egyes állításokat önkényesen ragadott ki a vallomásokból, pl. tanú1 és tanú2 tanúk vallomása esetében és nem indokolta meg azt sem, hogy a Bt1. szerződés miért nem létezett. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ki sem tért arra, hogy kik vették fel a pénzt a Bt1. nevében és a híváslistákkal kapcsolatban is csak azt emelte ki, ami a vádlottak bűnösségét alapozza meg, az ezzel ellentétesek azonban az ítéletben nem szerepelnek. Állította, hogy az I.r. vádlott vallomásai közelítenek leginkább a valósághoz, nem azok a vádlottak, akik elkövették a cselekményt, akik előretolták tanú10 és a III.r. vádlottat. Érvelése szerint a másodfokú bíróság levonhatja a megfelelő következtetést, amelynek alapján az I. és II.r. vádlott felmentése indokolt. Másodlagosan a büntetés enyhítését kérte.

A II.r. vádlott védője a bejelentett és írásban indokolt fellebbezést, valamint az okmányszakértő kirendelése iránti bizonyítási indítványát fenntartotta. Azt azzal egészítette ki, hogy a II.r. vádlott bűnössége bűnsegédként elkövetett cselekményben került megállapításra, de azt a tényállás nem tartalmazza, hogy a II.r. vádlott miben és milyen módon nyújtott segítséget. Egyedüli terhelő bizonyíték a III.r. vádlott ellenmondásos és következetlen vallomása. Nincs bizonyíték arra, hogy a II.r. vádlott tudott a Bt1. - Bt2. és a Bt2 - Zrt. közötti szerződésről. Ezen túlmenően teljesen életszerűtlen, hogy a II.r. vádlott 5 millió forintért kockáztatta volna a céget és saját egzisztenciáját. A vádlott felmentését indítványozta.

A III.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a III.r. vádlott vallomására alapította, de a vádlott bűnösségét helytelen következtetéssel állapította meg. A III.r. vádlott csak közvetítő volt, a szerződéseket, a megállapodásokat nem ismerte, csak a pénzéhez akart jutni. Nem állapítható meg az sem, hogy a III.r. vádlott milyen okiratokra és miként valósította meg a cselekményt. Nincs adat arra, hogy a III.r. vádlott szándékosan együttműködött volna a sértett megtévesztésében. Mivel az irányadó tényállás alapján sem állapítható meg a vádlott bűnössége, a felmentését indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője, az átiratban írtakat fenntartva mindhárom vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában előadta, hogy a III.r. vádlott ismerte a szerződés tartalmát, mert azt visszaadta neki, hogy javítsa ki. Az a körülmény, hogy nincs meg a szerződés nem jelenti azt, hogy az a szerződés nem is létezett, de azt elismerte, hogy a szerződés az ő hibájából nincs meg. Bűnösnek nem érezte magát.

Az ítélet tábla a vádlottak és a védők fellebbezése folytán az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

Felülbírálata során az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartva folytatta le a bizonyítási eljárást.

Mivel az I. r. vádlott tanúkénti meghallgatása óta ismeretlen helyen tartózkodik, még gyanúsítottként sem tudták meghallgatni, az elsőfokú bíróság törvényesen folytatta le az eljárást a Be. XXV. Fejezetében szabályozottak szerint.

Törvényesen járt el akkor is, amikor a távollévő I. r. vádlott, valamint a nyomozás során és a tárgyaláson a hallgatás jogával élő a II. r. és a III. r. vádlottaknak a nyomozati eljárásban tanúként tett vallomását a Be. 291. §-ának (2) bekezdése II. fordulata alapján felolvasással a bizonyítás anyagává tette.

Eljárási szabályt sértett azonban azzal az elsőfokú bíróság, amikor a Be. 258.§ (3) bekezdés f./ pontjában írtak ellenére nem tett eleget indokolási kötelezettségének a védő által az okmányszakértő bevonására vonatkozó bizonyítási indítványa elutasítása tekintetében.

Ezen eljárási szabálysértést azonban az ítéltábla relatív eljárási szabálysértésnek tekintette, egyúttal indokoltnak tartotta a bizonyítási indítvány elutasítását.

Az ítéltábla is egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy az iratban eredetben és másolatban több példányban szereplő „nyilatkozat”, valamint a védői indítványra beszerzett, tanú9 által átadott, a 40. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv mellékleteként szereplő azon másolat, amely megjegyzéseket tartalmaz, köztük azt is, hogy a tanú1 általi aláírásra nem a dátumként feltüntetett időpontban, hanem 2006. november 23. napján került sor, azonos tartalmú szöveg. Azt senki nem vonta kétségbe, hogy az okiratot a pótlólag becsatolt másolatra feltüntetett időpontban írta alá és bélyegezte le tanú1. A nyilatkozat tartalmára, a kitöltés körülményeire tett vallomások közül az elsőfokú bíróság tanú4 vallomását fogadta el, ez nem kifogásolható figyelemmel tanú1 részben ellentmondásos nyilatkozataira. A bíróság, mikért azt az ítélete 18. oldal 4. bekezdésében meg is állapította, a Kft2. irányában a Bt2. által adott tulajdon-átruházási nyilatkozatnak, míg a Kft1. részéről a városi telephelyet illetően a 4000 tonna kukorica tekintetében - egyezően a II.r. vádlott, valamint az azt aláíró tanú1 vallomásával - tárolási nyilatkozatnak tekintette. Ilyen körülmények között, figyelemmel arra is, hogy nincs összehasonlítási alap a nyilatkozatok azonosságá miatt, indokolatlan okmányszakértő bevonása arra, hogy ki és utólag töltötte-e ki a nyilatkozat egyes részeit.

Ezért az ítéltábla sem adott helyt az okmányszakértő kirendelése iránt ismételt előterjesztett bizonyítási indítványnak.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a lehetséges és szükséges körben, megfelelő részletességgel, kellő alaposággal folytatta le. A vád tárgyává tett cselekmények tekintetében a releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességében elemezte, egymással összevetette és azokból okszerű, a logika szabályainak ellent nem mondó következtetéseket vont le. Lényegében nem tévedett akkor sem, amikor az általa megállapított tényekből további tényekre vont le következtetéseket.

A bizonyítási eljárás eredményeként megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, mentes a Be. 351.§-ának (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól.

A tényállás azonban részben helyesbítésre és kiegészítésre szorul.

Az ítélet tábla az iratok tartalma és a II.r. vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az alábbiak szerint helyesbíti és egészíti ki:

A II.r. vádlott családi magánvállalkozást vezet, havi jövedelme 114.000 Ft. A vádlott nős, két kiskorú gyermeke van, egy gyermeke szorul eltartásra. Vagyona lakás és a vállalkozás, mely hitellel terhelt.

Az ítélet 6. oldal 1. bekezdés 2. mondatának első felét helyesbíti és kiegészíti azzal, hogy az I.r. vádlott egyik üzleténél a II.r. vádlott kezességet vállalt a Zrt. felé, ezért amikor az I.r. vádlott nem fizetett, a II.r.vádlott cége 20 millió forint megfizetésére kötelezte, melyből 13 millió forintot teljesített, míg 7 millió forint megfizetését a cége elengedte (tanú2 nyomozati iratok 1301. lapszámtól kezdődő vallomása és a 40. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldala).

Az ítélet 6. oldal 2. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a szerződés megkötésekor az I.r. vádlott kukoricával nem rendelkezett, ugyanakkor korábbi hasonló ügyleteiből 174.231.438 Ft-nyi tartozása volt az I.r. vádlottnak és a Bt2.-nek (ítélet 10. oldal 1. bekezdése).

Az ítélet 6. oldal 6. bekezdésében megállapítottak helyett, azok helyesbítésével és pontosításával az alábbiakat rögzíti:

Az I.r. vádlott, illetve a Bt2. a szerződés megkötésének időpontjában kukoricával nem rendelkezett, szándéka az volt, hogy a kialakult vételárat az áru tényleges szolgáltatása nélkül megszerzi. Az I.r. vádlott tudomással bírt arról, hogy a Kft1. rendelkezik kukoricával, ezért megbízta a III.r. vádlottat, hogy keresse meg a II.r. vádlottat azzal, hogy van vevője kukoricára és a vételárból törleszteni tudná a vele szemben fennálló tartozását, miként a III.r. vádlottal szembeni tartozását is. A II.r. vádlott közölte a III.r. vádlottal, hogy az I.r. vádlottnak, mivel nincs jó viszonyban a Kft1.-vel, nem tudja közvetlenül eladni a kukoricát. Erre az I.r. vádlott a III.r. vádlottal azt közölte, hogy beiktat egy közbenső céget, amivel a II.r. vádlott is egyetértett.

A közbeiktatott cég a Bt1. volt. (a III.r. vádlott 1121. lapszám alatti nyomozati vallomása és a 1369.-től kezdődő szembesítési jegyzőkönyvben a III.r. vádlott által előadottak).

E bekezdéshez az ítélet 7. oldal 3. bekezdését átemeli.

Az ítélet 6. oldal 8. bekezdésében szereplő dátumot 2006 évre helyesbíti.

Az ítélet 7. oldal 2. bekezdésből mellőzi a „keletkezett egy” kezdetű mondatrészt és a bekezdést kiegészíti azzal, hogy a 2006. november 21.-i keltezésű szerződést a

Bt2., mint vevő részéről az I.r. vádlott írta alá, az nem állapítható meg, hogy a Bt1., mint előadó nevében a szerződést ki írta alá (ítélet 12. oldal 7-11. bekezdés, összhangban az ítélet 13. oldal 1. bekezdésében megállapítással).

Az ítélet 7. oldal 5. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a nyilatkozat aláírására 2006. november 23. napján került sor (40. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv mellékletében szereplő „nyilatkozat”).

Az ítélet 8. oldal 2. bekezdését akként helyesbíti és egészíti ki, hogy a II.r. vádlott a tanú4-t a telephely vezetőjéhez irányította, aki megerősítette, hogy a kukorica rendelkezésre áll (tanú4 20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 14. oldalon levő tanúvallomása).

A fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel a megállapított tényállás megalapozottá vált, következésképp ez a tényállás a Be. 352.§ (2) bekezdése értelmében irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének.

Számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat, milyen körben és miért fogadott el, illetve mely bizonyítékokat, milyen körben és miért nem tartott valónak.

Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a tényállás alapjául - szemben az I.r. és a II.r. vádlott nyilatkozataival - a III.r. vádlott vallomásainak azon részeit fogadta el, amelyeket más objektív bizonyítékok is alátámasztottak.

Ennek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vádlottak a cselekménysorozat kezdetétől kapcsolatban álltak egymással és egymás tevékenységéről kölcsönösen tudomással bírtak.

A III.r.vádlott vallomásán túl alátámasztották ezt a megállapítást a híváslisták adatai. az I.r. vádlott - a tanú11 nevében szereplő, de az I.r. vádlott által használt - mobiltelefonon összesen hét alkalommal beszélt a II.r. vádlottal.

Ebből a 2006. szeptember 6., 8., 11., október 2., 3., 11.-i hívásokat a II.r. vádlott, még a december 12.-ei hívást az I.r. vádlott kezdeményezte.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban helyesen rögzítette azt is, hogy a vádlottak megállapodtak abban is, hogy - a tényleges gabonaforgalom nélküli - ügyletek megkötésekor egy harmadik céget, a Bt1.-t iktatják be az értékesítési láncolatba.

Ennek kettős célja volt: egyrészt, hogy az I. és II.r. vádlott közötti közvetlen kapcsolatot elfedjék, másrészt pedig, hogy a jogszerűség látszatát keltsék.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének 12-14. oldalán igen részletesen elemezte a Bt1. és a Bt2., valamint a Kft1. és a Bt1. közötti - állítólagos - szerződéseket.

Helyes következtetéssel állapította meg, hogy a Bt1. és a Bt2. közötti adásvételi szerződés valótlan tartalmú (ítélet 13. oldal 1. bekezdés), többek között a Bt1. oldalán jelentkező körülmények miatt is (nem a jogosult személy kötötte a

szerződést, a gabonakereskedelem nem tartozott a cég profiljába, a székhelyén a Bt. nem működött).

Így a II.r. vádlottnak az a hivatkozása, hogy valódi szerződési akaratot tükröző, érvényes szerződés jött létre a Bt1. és a Kft1. között, a fenti bizonyítékok tükrében nem foghat helyt, függetlenül attól, hogy a szerződés létezett-e, vagy sem.

Kiegészítendő az indokolás azzal, hogy a hajléktalan életmódot folytató tanú¹⁰ a Bt. beltagja és tanú¹² a Bt. névleges kültagja egyik vádlottat sem ismerte, az I.r. és a III.r. vádlottak pedig egymást terhelték a szerződések megkötésével.

Helyesen állapította meg azt is az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. vádlottnak nem állt szándékában ténylegesen gabonakereskedelemmel foglalkozni, mert kukoricával nem rendelkezett, a Bt2. vagyoni helyzete pedig a felvásárlást nem is tette lehetővé. Az I.r. vádlott célja az volt, hogy valós kereskedés nélkül a Kft2.-től a kialakított vételárat megszerezze. Céljának eléréséhez azonban olyan okmányokat kellett bemutatnia a vevőnek, amelyek a tulajdonában levő kukorica tényleges meglétét igazolják. Ehhez nyújtott segítséget a III.r. vádlott aktív közreműködésével a II.r. vádlott, akinek a Kft.-je - többek között - a városi telephelyen rendelkezett kukoricával és biztosítani tudta a megmintázást és a tárolási, illetve tulajdon-átruházási nyilatkozat aláírását.

A városi telephelyen levő kukorica megmintázásával kapcsolatos bizonyítékokat az elsőfokú bíróság az ítélet 16. oldal 5. bekezdésétől a 17. oldal 4. bekezdéséig iratszerűen értékelte.

Ezt az értékelést az ítélet tábla azzal egészíti ki az ellenőrzést végző tanú⁸ tanúvallomása alapján, miszerint szóba sem került, hogy a megbízó a Bt1. lenne, az a Bt2. volt. A tanú által csatolt megrendelőlap, az ellenőrzési jegyzőkönyv és a vizsgálati jelentés is a Bt2.-t tünteti fel megrendelőként, a jegyzőkönyv 1 példánya pedig a telephelyen maradt (nyomozati iratok 1107., 1111., 1113., 1115. lapszám).

A III.r. vádlott és a tanú¹ telepvezető tanú nyilatkozata szerint a II.r. vádlott tisztában volt azzal, hogy a megrendelő a Bt2. (nyomozati iratok 1131. és 1385. lapszám).

Így nem fogadható el a II.r. vádlott azon nyilatkozata, hogy a mintázás a Bt1. megrendelése alapján történt. Azzal pedig tisztában volt, hogy a Bt2. mögött az I.r. vádlott áll.

A tulajdon-átruházási, illetve tárolási nyilatkozattal kapcsolatos bizonyítékokat az elsőfokú bíróság az ítélet 17. oldal 5. bekezdésétől a 18. oldal 4. bekezdéséig értékelte.

Ezen értékelést az ítélet tábla az alábbiakkal egészíti ki:

A II.r. vádlott a másodfokú eljárás során írásban benyújtott vallomásában arra hivatkozott, hogy ő a telephely vezetőjének a Kft1. tulajdonában álló termékmennyiség igazolására adott utasítást.

Ezzel szemben tanú1 az elsőfokú tárgyaláson előadta, hogy a II.r. vádlott a Bt1.-vel kapcsolatban adott utasítást azzal, hogy fog jönni a képviselője és egy tárolási nyilatkozatot fog hozni.

A III.r. vádlott a Bt1. képviselőjeként mutatkozott be (20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 21., 24., 25. oldal).

Azért nem kért tőle igazolást, mert „II.r. vádlott szöveg, hogy jönni fog, nem úgy jött be az utcáról”.

Ugyanebben a vallomásában a tanú arról is nyilatkozott, hogy a Bt2. fejléce rajta volt a papíron.

Az eljárás adatai alapján az is egyértelműen megállapítható, hogy a városi telephelyen sem a Bt2., sem a Bt1. tulajdonában levő kukoricát nem tárolta a Zrt..

A „nyilatkozat” aláírására 2006. november 23-án került sor.

A II.r. vádlott állítása szerint 2006. november 7-én azért kötött adásvételi szerződést a céggel, mert a Bt1. a kikötött 10 napos fizetési határidő alatt nem fizetett, így a maga részéről a szerződést semmisnek tekintette.

A fenti bizonyítékokból csak arra vonható le következtetést, hogy a valótlan tartalmú nyilatkozat aláírására azért volt szükség, mert a Kft2. a vételár kifizetését - többek között - ennek a dokumentumnak az aláírásához is kötötte.

Ezt a következtetést támasztja alá a III.r. vádlott azon nyomozati vallomása is, mely szerint „A tárolási nyilatkozat azért kellett, mert a pesti cég csak így fizetett a kukoricáért. Felhívtam II.r.vádlottat, hogy viszem a nyilatkozatot és tájékoztassa erről a telepvezetőt. A II.r.vádlott azt mondta, hogy rögtön szól a hölgynek, hogy aláírhatja azt.” (nyomozati iratok 1129. oldala).

A fenti hivatkozás a III.r. vádlott bűnösségét is alátámasztja annyiban, hogy bár vallomása szerint nem volt kapcsolata a Bt1.-vel, ennek ellenére a Bt1. képviselőjeként jelent meg a telephelyen, a nyilatkozat tartalmát ismerte és aláírta azt.

A II.r. vádlott és a telephely vezetője, tanú1, valamint a tanú4 között lefolytatott telefonbeszélgetéssel kapcsolatos bizonyítékokat az elsőfokú bíróság az ítélet 19. oldalán mérlegelte.

Ezt a mérlegelést az ítélőtábla indokoltnak tartotta kiegészíteni a tanú4 tárgyalási nyilatkozatával. Vallomása szerint a 2006. november 30.-ai beszélgetés során a II.r.vádlott „azonnal tudta, hogy miről van szó (Bt2., kukorica, mennyi és hol), mert ő adta meg a városi telephely telepvezetőjének a telefonszámát (20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 19. oldal).

A tanú1-gyel folytatott beszélgetéssel kapcsolatban pedig a tanú azt jegyezte meg, hogy „semmi olyan nem hangzott el, hogy a hölgy rosszul hallana, meg kéne valamit ismételnem. Ez egy olyan fontos beszélgetés volt, hogyha nem hallott volna bármit is, vagy én nem hallottam volna, akkor nem lett volna kifizetve az áru” (20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 28. oldal).

A fenti és az elsőfokú bíróság által is értékelt bizonyítékokból pedig levonható az a további következtetés, hogy miután a kukorica vételárának átutalása a valótlan

tartalmú nyilatkozatban foglaltak megerősítésétől függött, a II.r. vádlottnak is érdekében állt, hogy ő, vagy utasítására más ezt megtegye.

A II.r. vádlott azt is tudta, hogy a Bt. és így az I.r. vádlott által kötött adásvételi szerződésről van szó, mert azonnal a városi telephely telefonszámát közölte a tanú4-gyel, holott a Zrt. még számos más telephellyel rendelkezett.

Az I.r. vádlott azt nem vitatta, hogy 7 millió forintot adott át a III.r. vádlottnak. Az I. és III.r. vádlott vallomásában eltérés csak a jogcím megjelölését illetően volt. A II.r. vádlott a pénz átvételét tagadta.

Az elsőfokú bíróság alappal fogadta el a III.r. vádlott vallomását.

Az I.r. vádlottnak tetemes tartozása állt fenn mindkét vádlott-társával szemben, amelyet - bár nagyobb részt és elsődlegesen a saját hasznára cselekedett - a bűncselekmény elkövetésével akart részben törleszteni. Ezen okokból, hogy a vételárhoz teljesítés nélkül hozzájusson, segítségre volt szüksége, melyet a II. és III.r. vádlottak személyében talált meg, akiket így anyagilag motivált a cselekmény elkövetésében való részvétel. Erre utal a III.r. vádlott vallomásának azon része is, mely szerint a II.r. vádlott amikor átvette az 5 millió forintot „kérdezte, hogy mi van a többi pénzzel, erre én azt válaszoltam, hogy most ennyit kaptunk, mert másnak is kellett a pénz (nyomozati iratok 1131. oldal 2-3. bekezdése).

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és nem tévedett akkor sem, amikor a vádlottak cselekményeit csalás büntettének és magánokirat-hamisítás vétségének minősítette, melyet a II.r. és a III.r. vádlott bűnsegédként valósított meg.

A jogi indokolás körében kifejtett elsőbírói állásponttal az ítéltábla is egyetértett azzal, hogy az elsőfokú bíróság által rögzítettek és az ítéltábla által kiegészített és helyesbített tényállás egymással összhangba került.

A magánokirat-hamisítás vétsége tekintetében a III.r. vádlott védője által hivatkozottak kapcsán csak annyi megjegyzést tesz az ítéltábla, hogy a III.r. vádlott esetében fel sem merült, hogy ő használta volna fel a valótlan tartalmú nyilatkozatot, mert cselekvőse a nyilatkozatot felhasználó I.r. vádlott magatartásához való segítségnyújtás volt.

A büntetés kiszabását illetően az ítéltábla megvizsgálta, hogy az elkövetéskori vagy a jelenleg hatályos Btk. rendelkezései- e az alkalmazandók. Mivel a jelenleg hatályos Btk. rendelkezései a vádlottak tekintetében nem eredményeznek enyhébb elbírálását, nem volt ok a Btk. 2.§-ában megfogalmazott főszabálytól eltérésre.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket lényegében helyesen sorolta fel.

Azt az ítéltábla azzal egészíti ki, hogy további enyhítő körülmény a II.r. és a III.r. vádlottnál a bűnsegédi elkövetői alakzat, valamint a II.r. vádlottnál az a körülmény, hogy egy gyermek eltartásáról gondoskodik.

A büntetlen előéletű 52 és 60 éves vádlottak esetében, akik a bűncselekményt 7 évvel ezelőtt bűnsegédként valósították meg, az ítélőtábla lehetőséget látott a Btk. 87.§ (2) bekezdés c) pontjának, az enyhítő szakasznak az alkalmazására, ezért a II. és III.r. vádlottra kiszabott szabadságvesztés tartamát, melyet eltúlzottan súlyosnak talált 1 év 4 hónap - 1 év 4 hónapra enyhítette.

Mivel a II. és III.r. vádlott önhibáján kívül 7 éve áll büntetőeljárás hatálya alatt, az enyhítő körülmények nagy száma mellett ez a körülmény indokolta a helyesen alkalmazott Btk. 89.§ (1) és (3) bekezdés alapján a próbaidő tartamának jelentős, 2-2 évre csökkentését.

Ugyanakkor az I.r. vádlott esetében, aki jelenleg is nemzetközi elfogatóparancs hatálya alatt áll, mert kivonta magát a büntetőeljárás alól, nem látott lehetőséget az ítélőtábla a cselekmények tárgyi súlyával, a vádlott alanyi bűnösségi fokával, az egyéb bűnösségi körülményekkel arányban álló, a büntetés céljainak megfelelő büntetés lényeges enyhítésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései - így az I.r. vádlott tekintetében az közügyektől eltiltás kiszabása, a vádlottakkal szemben a vagyonek elrendelése, valamint a járulékos kérdések tekintetében hozottak - törvényesek.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a II.r. és a III.r. vádlott vonatkozásában a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg e vádlottak tekintetében egyebekben és az I.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I.r. vádlott védelmét a másodfokú eljárásban kirendelt védő látta el, amelynek folytán felmerült bűnügyi költség összegét az ítélőtábla a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján megállapította és mivel a bejelentett fellebbezés eredményre nem vezetett, a Be. 381.§ (2) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy a felmerült bűnügyi költséget az I.r. vádlott viseli.

Budapest, 2013. év szeptember hó 18. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.

előadó bíró

Dr. Halász Irén sk.

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2.B.763/2011/47. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.7/2013/22. számú ítéletével írt változtatással az I.r., a III.r. és a III.r. vádlott vonatkozásában 2013. év szeptember hó 18. napján jogerőre emelkedett és a II.r., valamint a III.r. vádlottra kiszabott szabadságvesztés büntetések kivételével végrehajtható.

Budapest, 2013. év szeptember hó 18. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő